

Ks §

9. Bredbandsstrategi för Västerviks kommun

Dnr 2012/135-534

Kommunstyrelsens förvaltning har haft uppdraget att ta fram en bredbandsstrategi i enlighet med vad som sägs i budget 2013. Enligt kommunstyrelsens förvaltnings skrivelse 21 maj 2013 är det enheten för samhällsbyggnad som har ansvarat för framtagandet. Bredbandsstrategin har tagits fram i samverkan med i första hand Västervik Miljö & Energi AB.

I bredbandsstrategin framgår syfte, tillbakablick, styrdokument nationellt, regionalt och lokalt, nulägesbeskrivning, mål och visioner, strategi, finansiering, ansvar och roller, dokumentation och uppföljning.

I strategin beskrivs vilken roll kommunen kan inta när det gäller finansiering av olika insatser för att nå det övergripande målet att 90 % av kommunens hushåll och arbetsställen ska ha tillgång till bredband i världsklass, idag definierat som 100 Mbit/s eller mer. Med tillgång menas i det här fallet att kostnaden för anslutning håller en likvärdig nivå som andra delar av landet (genomsnittskostnad).

Det bör uppmärksammas att strategin föreslår en högre ambitionsnivå än staten, som anger att målet ska nås 2020. Förslaget från förvaltningen är att målet nås 2018. Vidare beskrivs roller och ansvar för kommunen och kommunens bolag.

Kommunstyrelsens förvaltning föreslår kommunstyrelsen besluta att godkänna redovisat förslag till bredbandsstrategi för Västerviks kommun,

att Västervik Miljö & Energi AB får samordningsuppdraget för genomförandet av bredbandsstrategin och att 50 % av kommunens landsbygdsutvecklare enligt särskilt avtal mellan kommunen och bolaget får användas för uppdraget,

att redovisad styrning av bredbandsstrategin godkänns,

att bredbandsstrategins genomförande ska avrapporteras i form av en halvårs- respektive helårsrapport, samt

att kommunstyrelsens förvaltning, i samband med framtagandet av detaljbudget/ verksamhetsplan för kommunstyrelsens förvaltning, får i uppdrag att redovisa de eventuella kostnader för genomförandet av bredbandsstrategin som kan bli aktuella under 2014 och hur dessa kostnader i så fall ska finansieras.

Justerandes sign

2013-05-21

Kommundirektör
Carl-Magnus Mårheden
0490-25 40 88
carlmagnus.marheden@vastervik.se

Kommunstyrelsen

Bredbandsstrategi för Västerviks kommun

Bakgrund och innehåll

Kommunstyrelsens förvaltning har haft uppdraget att ta fram en bredbandsstrategi i enlighet med vad som sägs i budget 2013. I kommunstyrelsens förvaltning är det samhällsbyggnadsenheten som ansvarat för framtagandet. Bredbandsstrategin har tagits fram i samverkan med i första hand Västervik Miljö & Energi AB.

I bredbandsstrategin framgår syfte, tillbakablick, styrdokument nationellt, regionalt och lokalt, nulägesbeskrivning, mål och visioner, strategi, finansiering, ansvar och roller, dokumentation och uppföljning.

I strategin beskrivs vilken roll kommunen kan inta när det gäller finansiering av olika insatser för att nå det övergripande målet att 90 % av kommunens hushåll och arbetsställen ska ha tillgång till bredband i världsklass, idag definierat som 100 Mbit/s eller mer. Med tillgång menas i det här fallet att kostnaden för anslutning håller en likvärdig nivå som andra delar av landet (genomsnittskostnad).

Det bör uppmärksammas att strategin föreslår en högre ambitionsnivå än staten, som anger att målet ska nås 2020. Förslaget från förvaltningen är att målet nås 2018.

Vidare beskrivs roller och ansvar för kommunen och kommunens bolag.

Kommunen och de kommunala bolagens insatser och roller

Exempel på insatser där kommunen och kommunens bolag kan vara medfinansierare eller förutsättningsskapare är följande:

- Samordningsfunktion
- Starthjälp för utredningar, förstudier, förprojektering
- Fiberanslutning till kommunala verksamheter
- Eventuell medfinansiering till fibrering av telestationer
- Skyndsam handläggning, av ansökningar, kartmaterial, markavtalsavgift på rimlig nivå

- Västervik Miljö & Energi AB (VMEAB) ska ha en aktiv roll i form av samordningsfunktion för möjliggörande av bredbandsmålet kan nås, byggande av kanalisation, nedläggning av fiber och ge tillträde till den egna infrastrukturen
- Västerviks Bostads AB (VBAB) ska medverka till att deras lägenhetsbestånd blir kopplade till bredbandsfiber
- TjustFastigheter AB ska medverka till att kommunens fastigheter, utifrån att kommunala verksamheter fiberansluts, har fiberanslutning

Samordningsfunktion

Västervik Miljö & Energi AB föreslås få en samordnande roll för genomförandet av strategin.

I samordningsfunktionen får Västervik Miljö & Energi AB en vidare roll och uppgift innebärande ett koncern- och utvecklingsperspektiv för hela Västerviks kommun vid genomförandet av bredbandsstrategin. I jämförelse med VMEAB:s nuvarande uppdrag som har mer fokus på infrastruktur innebär samordningsuppdraget ett vidare ansvar utifrån målet att 90 % av kommunens hushåll och arbetsställen ska ha tillgång till bredband i världsklass, idag definierat som 100Mbit/s eller mer.

Rollen innebär ett stort ansvar och får inte leda till någon form av monopolsituation eller nyttjande av eventuellt informationsförsprång vid genomförandet av strategin.

I samordningsuppgiften ligger följande uppgifter:

Samordningsfunktion - uppgifter

- Aktiv bistå marknaden, samfälligheter, byalag och andra föreningar vid planering och utbyggnad av bredbandsnät
- Aktivt bevaka möjligheter att öka utbyggnadstakt med olika stöd och bidrag
- Administrera startbidrag för utbyggnad av fiber
- Skapa aktiv dialog och informera kommuninvånare och företag om bredband och hur man kan få tillgång till bredband
- Ta fram guider/infomaterial till föreningar och hushåll
- Uppmärksamma olika aktörer på potentialen i Västerviks kommun
- Dokumentation av kabelnät och övrig bredbandsinfrastruktur (underlag och digital dokumentation)

Övriga uppgifter

- Förutom samordningsfunktionen ska VMEAB även ha en aktiv roll i byggande av kanalisation, nedläggning av fiber och ge tillträde till den egna infrastrukturen

Kommunstyrelsens förvaltning och samhällsbyggnadsenheten ansvarar för uppföljningen av bredbandsstrategin.

Styrning m.m.

Projektägare:	Kommunstyrelsen
Styrgrupp:	Kommunstyrelsens presidium Västervik Miljö & Energi AB:s presidium Vd Västervik Miljö & Energi AB (adjungerad) Samhällsbyggnadschef (adjungerad)
Projektgrupp:	Ansvarig Stadsnät Landsbygdsutvecklare

Ekonomi

För genomförandet av bredbandsstrategin står 50 % av kommunens landsbygdsutvecklare till förfogande och styrs i denna del av Västervik Miljö & Energi AB. Detta ska regleras i särskilt avtal mellan kommunen och Västervik Miljö & Energi AB. På så sätt tillvaratas den kompetens och kontaktnätverk som finns kopplat till funktionen som landsbygdsutvecklare.

En del av insatserna som beskrivits ovan kan komma att behöva eventuell delfinansiering med kommunala skattemedel. Det kan gälla den s.k. starthjälpen, eventuell medfinansiering av telestationer som inte är fibrerade och fiberanslutning av kommunala verksamheter.

Till vissa delar kan nuvarande landsbygdsutvecklingsanslag användas för dessa insatser. Det är också möjligt att använda del av kommunens utvecklingsanslag.

Kommunstyrelsens förvaltning bör få i uppdrag att tillsammans med Västervik Miljö & Energi AB närmare analysera det årliga behovet av finansiering med kommunala medel.

Rapportering och uppföljning

Kommunstyrelsen ska få halvårs- respektive helårsrapport från genomförandet av bredbandsstrategin.

Kompletterande underlag

Västervik Miljö & Energi AB har i bilagt dokument om bredband och stadsnät redovisat en handlingsplan för det initiala arbetet med bredbandsstrategin.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna redovisat förslag till bredbandsstrategi för Västerviks kommun,

att Västervik Miljö & Energi AB får samordningsuppdraget för genomförandet av bredbandsstrategin och att 50 % av kommunens landsbygdsutvecklare enligt särskilt avtal mellan kommunen och bolaget får användas för uppdraget,

att redovisad styrning av bredbandsstrategin godkänns,

att bredbandsstrategins genomförande ska avrapporteras i form av en halvårs- respektive helårsrapport, samt

att kommunstyrelsens förvaltning, i samband med framtagandet av detaljbudget/ verksamhetsplan för kommunstyrelsens förvaltning, får i uppdrag att redovisa de eventuella kostnader för genomförandet av bredbandsstrategin som kan bli aktuella under 2014 och hur dessa kostnader i så fall ska finansieras.

Carl-Magnus Mårheden
Kommundirektör

Bilagor

Bredbandsstrategi för Västerviks kommun (bil 1)

Presentationsmaterial från Västervik Miljö och Energi AB (inledande handlingsplan)(bil 2)

Bredbandsstrategi Västerviks kommun

Innehållsförteckning

1.	Syfte med strategi	3
2.	Historik – IT infrastruktur i Västervik	4
3.	Att ta hänsyn till	4
	Bredbandsstrategi för Sverige.....	4
	Digitala agenda för Sverige.....	5
	Nya Plan och bygglagen.....	6
	Regional utvecklingsstrategi för Kalmar län 2012-2020.....	6
	Bredbandsstrategi för Kalmar län.....	6
	Vision för Västervik.....	7
	Översiktsplan 2025 för Västervik.....	7
4.	Nulägesbeskrivning	8
	Invånare.....	8
	Bredbandstäckning.....	8
	Roller.....	11
5.	Mål/Vision	11
	Vision.....	11
	Mål.....	11
6.	Strategi	11
	Hållbart.....	11
	Hjälpsamt.....	11
	Konkurrensneutralt.....	12
	Tydligt.....	12
	Pådrivande.....	12
	Hur når vi målet?.....	12
	Prioritering (blir irrelevant om vi inte går in med pengar).....	13
7.	Finansiering	13
	Möjligt stöd.....	13
	Privata.....	13
	Kommersiella.....	13
	Kommunen.....	13
	Övrigt stöd.....	14
8.	Ansvar och roller	14
9.	Dokumentation	15
10.	Uppföljning	15
11.	Bilagor	15

"The democratization of knowledge by the print medium brought the Enlightenment. Now, broadband interconnection is supporting decentralized processes that reinvigorate democracy."

-Al Gore, 2007, The Assault on Reason

1. Syfte med strategi

Syftet med en bredbandsstrategi för Västerviks kommun är att skapa ett gemensamt mål, samt att belysa utvecklingsbehoven ur ett samhällsperspektiv samt riktlinjer för hur utbyggnaden ska ske samt kommunens och de kommunala bolagens roll i arbetet.

Bredband ska inte ses som någon lyx, utan som något ett hem och en arbetsplats behöver för att fungera. Behovet av högre hastighet ökar i samband med att tjänsterna utvecklas. Det som idag går att genomföra över koppartråd kommer bli omöjligt i framtiden.

Nyttan med bredband

Bredband är idag en viktig infrastruktur för boende, företagande, turism, kultur, fritid, utbildning, vård och omsorg. Därmed blir tillgången till bredband en central och viktig fråga för Västerviks kommuns utveckling.

Vad är bredband?

Begreppet bredband betyder hög bandbredd och avsåg ursprungligen motsatsen till smalbandig modemkommunikation och ISDN-kommunikation, så kallat uppringt internet. Definitionen har förändrats och handlar för de flesta idag istället om uppkopplingshastighet. Olika leverantörer hävdar att allt från 0,5 Mbit/s till 2 Mbit/s är minimigränsen för att en förbindelse ska kallas för bredband. (SKLs def?)

Västerviks kommun har ingen egen definition, men anser att utvecklingen av e-tjänster kommer kräva snabbare kommunikationskanaler så behöver infrastrukturen kunna anpassas till sin samtid. Det kräver att bredbandet enkelt går att uppgradera till nya hastigheter genom att justera i ändrustningen.

Västervik idag

Västerviks kommun utgör en egen arbetsmarknadsregion och ligger för långt från expansiva regioner för att möjliggöra arbetspendling med dagens kommunikationer. Den glesa befolkningsstrukturen innebär att det är mycket svårt att få en attraktiv kollektivtrafik inom kommunen och bilberoendet är betydligt högre än i tätbebyggda storstadsområden. Satsningar på snabbare förbindelser med omvärlden via telekommunikation är nödvändiga för att Västerviks kommun ska fortsätta utvecklas.

Västerviks kommun har en omfattande servicesektor, ca 24 % av andelen sysselsatta arbetade år 2009 inom vård och omsorg, näst störst var tillverkningsindustrin med 20 %. Jordbruk och skogsbruk är andra betydelsefulla näringsgrenar i regionen även om det är näringar med få sysselsatta. Utvecklingen visar att även dessa verksamheter som inte har sin primära verksamhet på nätet, även är i allt större utsträckning

beroende av stabila uppkopplingar med god hastighet. I kommunen finns flera e-handelsföretag – både sådana som har det som enda försäljningskanal och de som har det som komplement till fysisk butik.

Besöksnäringen är viktig för Västerviks kommun. Den sysselsätter runt 470 personer och omsätter mer än en halv miljard kronor. Under hela året har kommunen mer än 1 200 000 gästnätter. Västervik är ett känt namn och ett positivt laddat varumärke. Även om digital infrastruktur primärt är till för kommunens invånare så är den även viktig för besöksnäringens utveckling. Besökare är ofta hänvisade till mobila system, vilket gör den mobila täckningskartans utveckling viktig ur ett besöksnäringssperspektiv.

Med hänvisning till kommunens struktur är det viktigt att säkerställa att även landsbygden successivt får tillgång till bredband. I kommunen finns ca 40 lantbruk, vilka liksom andra företag på landsbygden, har ett ständigt ökat behov av bredband. På landsbygden finns också ett stort antal fritidshus. Dessa tenderar i ökad omfattning att omvandlas till permanentboende för såväl unga familjer som för tidigare sommargäster vilka bosätter sig i fritidshuset i samband med sin pensionering. Att ha en stor del av den åldrande befolkningen boende på landsbygd ger stora kostnader för samhällsservicen. Det är en av anledningarna att bredbandinvesteringar i glesbygd rentav kan bli lönsam på sikt. Bredband på landsbygden gör det också attraktivare för människor i arbetsför ålder att bosätta sig på landet och samtidigt underlättas distansarbete och distansstudier. Det finns således all anledning att stimulera utbyggnaden av bredband på landsbygden.

2. Historik – IT infrastruktur i Västervik

2002 antogs ett IT-infrastrukturprogram av kommunfullmäktige. Detta var ett styrdokument för utbyggnaden i Västerviks kommun som ingick i den länsgemensamma utbyggnaden avseende bredband i landsbygd i Kalmar län under åren 2002 tom 2006. Samordningen av arbetet leddes av Regionförbundet i Kalmar län. För Västerviks kommuns del satsades cirka **mn** mnkr, därav var **mn** mnkr egna kommunala medel resten var statsbidrag och EU-medel.

Arbetet resulterade i att bredband blev tillgängligt via ADSL-teknik för boende i de flesta bostäderna i kommunen. De flesta telefonstationerna blev anslutna till det nationella stamnätet för Internettrafik via optiska fiberkablar och några få blev anslutna via radiolänkförbindelser.

Parallellt med utbyggnaden av bredband i landsbygd påbörjades utbyggnaden av bredband i centralorten. Startskottet för detta arbete var att Bredbandsbolaget sökte en partner som ville investera i ett fiberoptiskt kabelnät för att kunna leverera bredbandstjänster primärt till hyresgäster i flerfamiljshus.

Det kommunala bolaget Västervik Kraft Elnät AB (VKEAB) fick av kommunfullmäktige inskrivet i sina ägardirektiv att man hade rätt att jobba med leverans av tjänster. I dagsläget når detta nät majoriteten av hyresgäster i centralorten, ett flertal företag samt huvuddelen av den kommunala verksamheten.

2009 lades den kommunägda fiberinfrastrukturen över i VKEAB

3. Att ta hänsyn till

Bredbandsstrategi för Sverige

Den 3 november 2009 Offentliggjordes regeringens "Bredbandsstrategi för Sverige".

Det övergripande målet är att Sverige ska ha bredband i världsklass. Regeringen anser att en hög användning av IT och Internet är bra för Sverige både vad gäller tillväxt, konkurrenskraft och innovationsförmåga. Det bidrar till utvecklingen av ett hållbart samhälle. Det hjälper också till att möta utmaningar i form av ökad globalisering, klimatförändringar och en åldrande befolkning i ett glest bebyggt

land. En förutsättning för att möta utmaningarna är att det finns tillgång till bredband med hög överföringshastighet i hela landet.

Målen i strategin är att 2020 bör 90 procent av hushåll och företag ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s. Redan år 2015 bör 40 procent ha tillgång till bredband med den hastigheten. Det är viktigt att svenska företag och hushåll i alla delar av landet kan dra nytta av de möjligheter som tillgång till kraftfullt bredband ger. Då kan traditionella arbetsmetoder förändras, nya tjänster och affärsmodeller utvecklas och nya beteenden växa fram.

Regeringen anser att alla hushåll och företag bör också ha goda möjligheter att använda sig av elektroniska samhällstjänster och service via bredband. När allt fler tjänster i samhället blir digitala måste alla ha möjlighet att koppla upp sig. Det handlar om att ha en fungerande vardag. Det är i grunden en demokrati- och rättighetsfråga.

Utgångspunkten är att kommunikationstjänster och bredband tillhandahålls av marknaden. Regeringen ska inte styra marknaden eller den tekniska utvecklingen.

Regeringen anser att deras uppgift är att skapa goda förutsättningar för marknaden och undanröja hinder för utvecklingen. Det handlar bl.a. om att se till att det finns en relevant reglering.

I strategin framgår även att kommunerna förväntas ta ett större ansvar än tidigare för samordning och utbyggnad av bredband. Dessutom förväntas kommunerna ta ett större ekonomiskt ansvar än idag. Exempelvis anser regeringen att kommunerna ska vara medfinansiärer med 25 % inom ramen för det nya stödet för bredbandsutbyggnad på landsbygden.

"Att kommunerna som ägare till kommunal mark ger operatörer och andra aktörer ökade möjligheter att anlägga fiber, hyra kanalisation eller s.k. svart fiber, är önskvärt både ur ett konkurrens- och tillgänglighetsperspektiv och något som bör uppmuntras. Det är viktigt att samtliga aktörer på marknaden ges lika möjligheter och tillgång till samma information om t.ex. planerade grävningar så att ingen diskriminering sker till förmån för en eller ett fåtal aktörer"

"Det finns i dag ca 150 stycken lokala stadsnät och de skiljer sig från varandra vad gäller tjänsteutbud, affärsmodeller och tillgång till infrastruktur. Det är viktigt att näten är tillgängliga för alla aktörer på marknaden enligt konkurrensneutrala och icke-diskriminerande villkor. Genom att i första hand erbjuda oförädlade grossisttjänster, såsom kanalisation och s.k. svart fiber, kan näten bidra till en ökad konkurrens vilket i sin tur ger förutsättningar för lägre priser och bättre tjänster"

"I de fall kommunala bostadsbolag anlägger ny infrastruktur för bredband är det viktigt att möjligheten att använda parallella infrastrukturer såsom t.ex. fastighetsnät för kabel-tv inte begränsas. Ett sådant förfarande begränsar då möjligheten till infrastrukturbaserad konkurrens."

Bredbandsstrategi för Sverige, sid 30-31

Digitala agenda för Sverige

Näringsdepartementet presenterade den 6 oktober 2011 "It i människans tjänst - en digital agenda för Sverige". Den digitala agendan är ett verktyg för att samordna regeringens insatser och åtgärder på it-området. Den är ett avstamp för en process som ska leda till att Sverige blir bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.

För att möta de utmaningar som finns både internationellt och nationellt vill regeringen ta till vara de möjligheter som digitaliseringen ger. För att lyckas med det behöver alla hjälpas åt, ha ett gemensamt mål och en riktning för hur Sverige blir bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Det finns därför ett behov av en sammanhållen strategi med tydliga mål och åtgärder som samlar alla goda krafter

runt om i landet och utnyttjar befintliga resurser på ett smartare sätt. Så kan det som görs få största möjliga effekt.

Agendan är en sammanhållen strategi som syftar till att statens befintliga resurser ska utnyttjas bättre. Den digitala agendan är ett komplement till pågående insatser. Den samordnar åtgärder på it-området inom till exempel säkerhet, infrastruktur, kompetensförsörjning, tillit, tillgänglighet, användbarhet, standarder, entreprenörskap och innovation.

"Det offentliga har en betydande roll som beställare av tjänster men har också ett ansvar för att skapa goda förutsättningar för utveckling av nya tjänster och etablering av infrastruktur. Det offentliga svarar också för att utveckla, effektivisera och göra den egna förvaltningen mer tillgänglig med hjälp av it. Genom att utveckla beställarkompetensen i offentlig sektor utifrån identifierade behov inom olika områden kan fler tjänster som skapar nytta och värde utvecklas. Myndigheter och kommuner har dessutom ett särskilt ansvar för att vara förebilder och pådrivande i arbetet med att alla ska kunna använda it. Funktionsnedsättning, socioekonomiska förutsättningar eller geografi ska inte vara ett hinder."

Digital agenda för Sverige. sid 18

Nya Plan och bygglagen

"De ändringar som införs för om 2011 i PBL innebär en förstärkning av det kommunala samordningsansvaret för bredbandsutbyggnad genom att kommunerna ges skyldighet att beakta behov av utbyggnad av elektroniska kommunikationer i sina översikts- och detaljplaner.

Det kan även uttryckas som att kommunerna har ett uppdrag, enligt PBL, att fortlöpande identifiera underförsörjda områden och "vita fläckar" när det gäller utbyggnaden av IT-infrastruktur.

För att i viss mån möjliggöra detta uppdrags genomförande ges kommunerna även möjlighet, med stöd i PBL, att reservera mark för telekomändamål, ett viktigt verktyg för kommuner som aktivt vill främja bredbandsutbyggnaden.

Det bör påpekas att skyldigheten för kommuner enligt PBL att beakta behov av utbyggnad av infrastruktur för elektronisk kommunikation inte innebär någon förändring av ansvaret för att tillhandahålla bredband. Det ska fortsättningsvis i första hand ske genom marknadens försorg men kommunernas samordningsroll på planområdet kan bidra till att främja utbyggnad som annars inte skulle kommit till stånd. "

Hämtat från SKLs PM "Kommuner kan främja bredbandsutveckling – men hur gör man?" 2011

Regional utvecklingsstrategi för Kalmar län 2012-2020

Under rubriken "rund och gränslös region" slår man fast:

"Mål: Alla ska ha tillgång till 100Mbit/s bredband senast 2020"

Bredbandsstrategi för Kalmar län

I Regionförbundets bredbandsstrategi som fastslogs 2011 av regionfullmäktige behandlas de olika aktörernas ansvar i bredbandsutbyggnaden. Punkt 6.1.2 Strategi och handlingsplan i varje kommun är den som direkt berör kommunens arbete.

"På samma sätt som vi gjorde vid utbyggnaden av ADSL, dvs. stötta med kommunala medel, måste vi vara beredda på att göra vid fiberutbyggnaden. Kanalisation i samband med andra grävarbeten måste organiseras/administreras för att bli genomfört. Mönsterås kommun har ett årligt budgetanslag och policy för detta och har därmed som enda kommun i länet målmedvetet kanaliserat.

”Strategi 2

För att driva ett målinriktat arbete bör varje kommun ta fram en strategi och handlingsplan för hur målet 100 Mbit/s till alla ska kunna uppfyllas. ”

Exempel på områden som behandlas är:

- *Prioritera områden för att snabbt nå målen - men flexibelt tillvarata lokala initiativ*
- *Kommunal medfinansiering och policy för hur medlen ska användas*
- *Bredband i kommunens egna verksamheter*
- *Samverkan med näringslivet, samhällsföreningar, regionförbund och länsstyrelsen samt nätägare för andra typer av nät.*

Vision för Västervik

2009 fastslog kommunfullmäktige en vision 2025 för Västervik. Dokumentet är framarbetet i brett samarbete med invånare, företag och politiker. Här nämns inte bredband eller it-infrastruktur speciellt utan är en del i begreppen kommunikation och infrastruktur. Vi kan exempelvis i den utvecklade texten läsa:

”Att bli fler är viktigare ju längre bort från storstadsregionerna man finns. Det krävs insatser i infrastruktur och samhällsbyggnad för att attrahera inflyttare.”

”Bra kommunikationer gör det möjligt för fler företag att etablera sig i kommunen.”

Översiktsplan 2025 för Västervik

2013 fastslog kommunfullmäktige en översiktsplan för Västerviks kommun. Dokumentet innehåller mål och ställningstaganden, men det står även:

”Informations- och kommunikationsteknik baserad på en robust och tillgänglig IT-infrastruktur har och får fortlöpande en allt större betydelse för den enskilda medborgaren i privat perspektiv och för att kunna utföra sitt arbete. Dessa krav på ITinfrastrukturen ställs även av näringsliv, offentlig och ideell verksamhet, för att kunna verka på ett alltmer rationellt och kostnadseffektivt sätt.

Kommunens yta är stor vilket innebär att såväl befolkning som företag är geografiskt spridda över relativt stor yta. Detta ställer extra krav på den digitala infrastrukturen så att landsbygden inte har en lägesnackdel. Det handlar då om såväl det mobila telenätet som tillgången till snabbt och säkert bredband.”

Mål

”En heltäckande IT-infrastruktur i kommunen som svarar upp mot morgondagens teknik, krav och förväntningar.”

Kommunens ställningstagande

” Utbyggnad och modernisering av IT-infrastrukturen måste:

- ◆ *beaktas i all samhällsutvecklande verksamhet,*
- ◆ *beaktas vid planläggning av nya bostads- och verksamhetsområden,*
- ◆ *ske med så små intrång i natur- och kulturmiljöer som möjligt,*
- ◆ *ske på ett kostnadseffektivt sätt genom bland annat samutnyttjande av olika IT-infrastrukturkomponenter som kanalisationer och master.*

4. Nulägesbeskrivning

Invånare

Västerviks geografiska läge, i Smålands och Kalmar läns nordöstra hörn på gränsen till Östergötland i norr och havet med skärgården i öster sätter sin speciella prägel på kommunen. Kommunen är till ytan en av de största i södra Sverige (1 871 km²). Befolkningen i Västerviks kommun är ungefär 36 000 varav ca 22 000 bor i centralorten.

Tätort med ca 3000 invånare

- Gamleby

Tätorter med 500-1500 invånare

- Ankarsrum
- Överum
- Gunnebo

Tätorter med 200-500 invånare

- Loftahammar
- Edsbruk
- Hjorted
- Totebo

Småorter med 50-199 invånare

- Almvik

- Björnsholm
- Blackstad
- Blankaholm
- Gladhammar
- Hummelstad
- Helgenäs
- Händelöp
- Norrhult
- Odensvi
- Skaftet
- Stångeland
- Tyllinge Dalhem
- Ukna

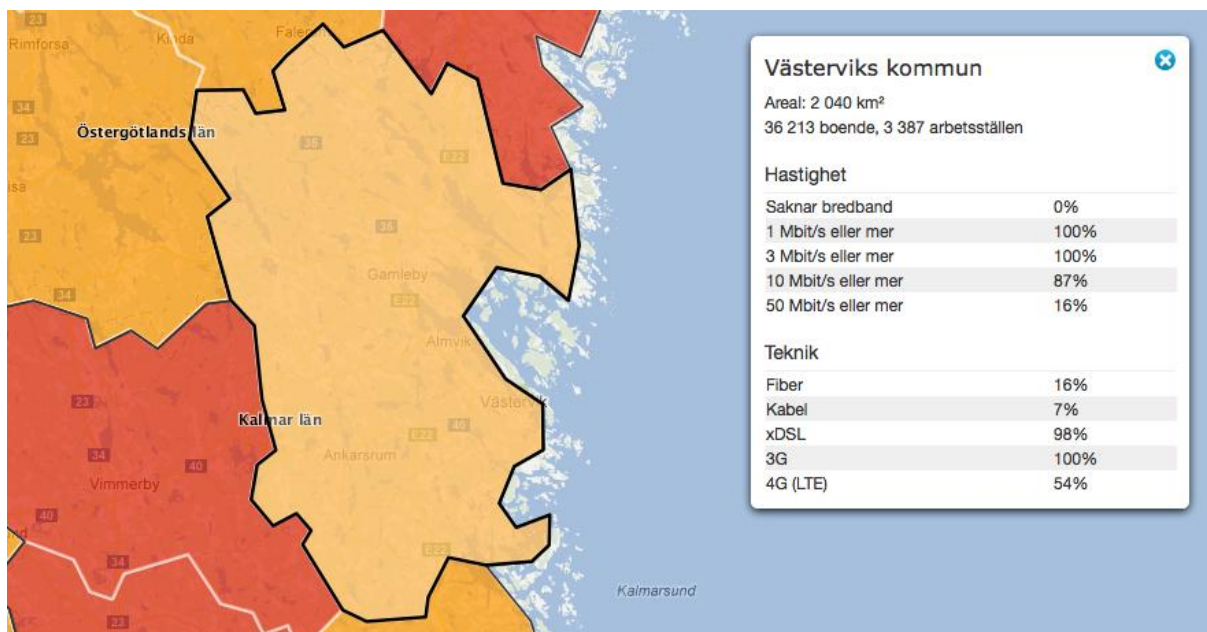
Landsbygd och skärgård

- Ovan inte nämnda områden

Bredbandstäckning

Bredbandstäckning i Västerviks kommun 2012 enligt data hämtat från PTS. Tätort är orter över 200 invånare, småort är orter med 50-199 invånare.

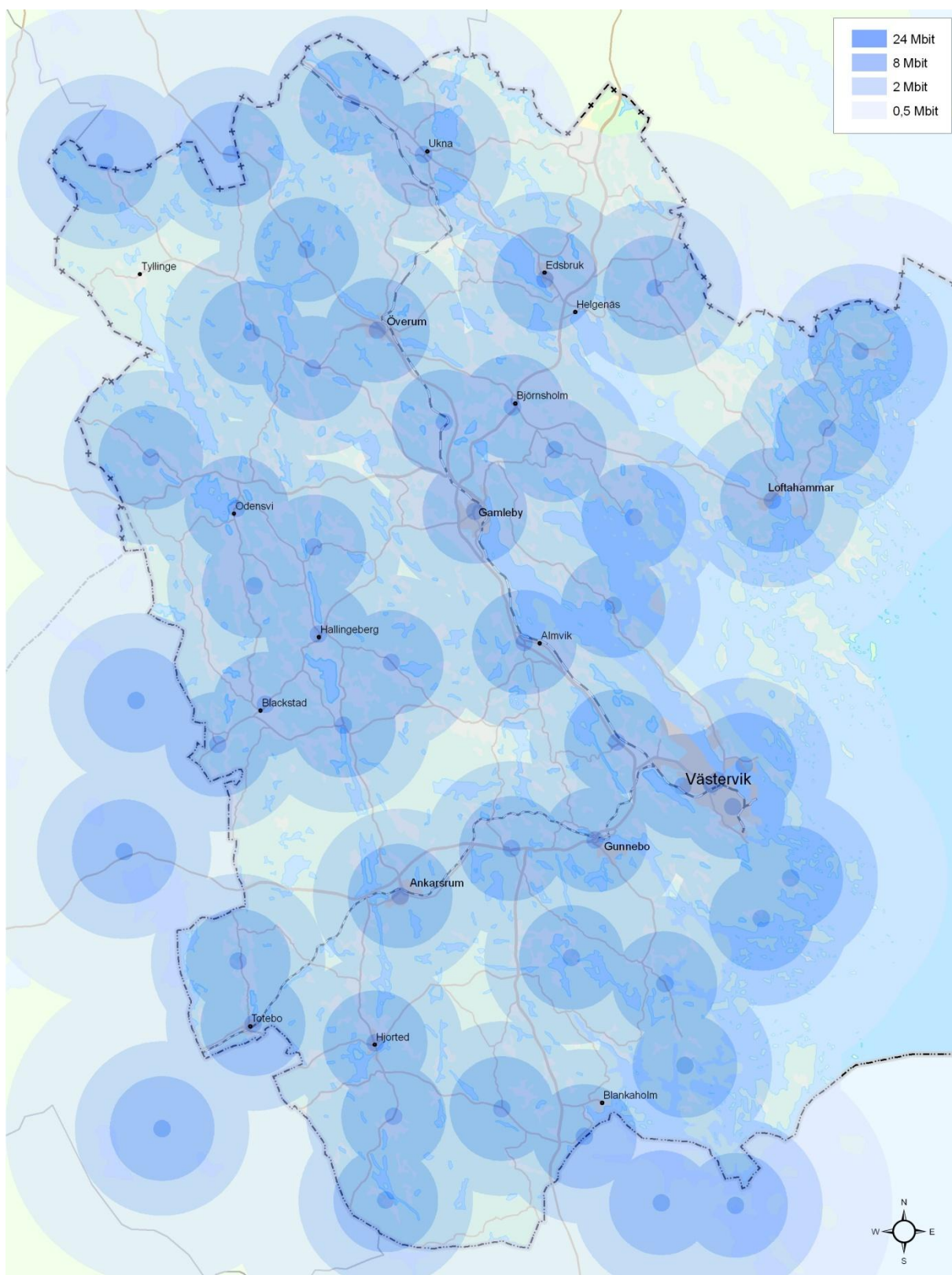
Tillgång till bredband om minst 50 Mbit/s	Antal boende totalt	Andel boende med bredband	Antal arbetsställen totalt	Andel arbetsställen med bredband
Totalt	36 213	16,14%	3 387	8,68%
Tätorter och småorter	28 493	19,71% (ca 5 600 st)	2 108	13,19% (ca 280 st)
Inte tätorter och småorter	7 720	2,94% (ca 230 st)	1279	1,25% (ca 15 st)

Figur 1 Bild hämtad från Bredbandskartan.se

I tabellen nedan ser det ut som att befolkningen i kommunen plötsligt ökat. Det beror på att noggrannheten på statistiken är per fastighet, vilket medför att en del personer räknas till flera zoner då den fastighet de är folkbokförda på sträcker sig över zongränserna. Andelen av den totala befolkningen i de olika zonerna bör dock ligga nära sanningen.

Maximal teoretisk hastighet med ADSL	Antal boende	Andel boende	Procent omräknat i antalet boende
24Mbit (500m)	12394	30,8%	11 088
8 Mbit (3km)	24827	61,8%	22 248
2 Mbit (5km)	2367	5,8%	2 088
0,5Mbit:	639	1,6%	576
Totalt	40227	100,00%	36 000

Figur 2 - fibrerade telestationer kan idag ge 24Mbit/s för fastigheter inom 500m. hastigheter upp till 8 Mbit/s har en räckvidd på 3km, och 2 Mbit/s når 5km. bilden ger endast en teoretisk hastighet, då ledningsdragningar kan innebära att det faktiska avståndet till stationen är längre.

Roller

Tjänsteoperatör

Tjänsteoperatören har kontakt med kunden och säljer uppkoppling och tjänstepaket (ex telefoni, bredband, tv).

Kommunikationsoperatör

Kommunikationsoperatören driver nätet på uppdrag av nätägaren. Kommunikationsoperatör sluter avtal med en eller flera med tjänsteoperatörer .

Nätägare

Nätägare är ägare av infrastrukturen – fiberkabeln.

5. Mål/Vision

Vision

"Vi vill bli fler. Att bli fler är viktigare ju längre bort från storstadsregionerna man finns. Det krävs insatser i infrastruktur och samhällsbyggnad för att attrahera inflyttare."

"Bra kommunikationer gör det möjligt för fler företag att etablera sig i kommunen. "

Från Vision 2025 för Västerviks kommun

Mål

2018 ska 90% av kommunens hushåll och arbetsställen ha tillgång till bredband i världsklass, idag definierat som 100Mbit/s eller mer. Med tillgång menar vi att kostnaden för anslutning håller en likvärdig nivå som andra delar av landet.

6. Strategi

Hållbart

- Bredbandsnät som kommunen via ägda bolag äger, stödjer eller medverkar i ska vara ha egenskaper för att tillgodose både befintliga och framtida behov av kapacitet och tillgänglighet.
- Västerviks kommun anser att utbyggnaden skall främst baseras på optofiber då tekniken är långsiktigt hållbar, en förutsättning för mobilnät och ger höga kommunikationshastigheter som kan utökas eftersom.

Hjälpsamt

- Västerviks kommun ska vara positivt inställd till nya lösningar, tekniker och samnyttjande som innebär att bredband kan byggas till lägre kostnad.
- Kommunen skall vara aktiv och i möjligaste mån bistå marknaden, samfälligheter, byalag och andra typer av föreningar vid planering och utbyggnad av bredbandsnät.
- Kommunen ska aktivt bevaka möjligheter att öka utbyggnadstakt med olika stöd och bidrag.
- Grupper som vill arbeta för att bygga ut fibernätet ska kunna söka starthjälp för projektering och mobilisering från kommunen.

Konkurrensneutralt

- Kommunen ska verka för att bredbandsleverantörerna ska kunna erbjuda bredbandstjänster till konsumenterna på lika villkor. Det ökar mångfalden och främjar konkurrensen.
- Kommunen skall verka för att de bredbandsnät som byggs är öppna för alla tjänsteleverantörer. Vid kommunal medfinansiering skall det likt vid statlig medfinansiering vara ett krav.

Tydligt

- Kommunen ska ha aktuella dokument för tillträde till kommunal mark för bredbandsutbyggnad, grävning i kommunala gator samt tillgång till utrymmen i kopplingsstationer. Informationen ska även innehålla rutiner för grävstillstånd och tecknande av markavtal. Vid framtagandet av villkoren ska kommunen beakta det mervärde som infrastrukturen medför till samhället.
- Kommunen vill att det ska vara enkelt att ansluta sig till fibernätet och kommer därför att ta fram guider för föreningar och hushåll.

Pådrivande

- Västerviks kommun ska vara en pådrivande kraft för väl fungerande och utbyggda bredbandslösningar.
- Västerviks kommun ska skapa aktiv dialog och informera företag och invånare om bredbandsutbyggnadens inverkan på samhället samt om hur man får tillgång till bredband.
- Kommunen och de kommunägda bolagen ska bevaka och driva på utvecklingen. Genom att nyttja effekten av att vara "stor kund" kan nya områden anslutas och tjänsteutbudet öka.
- Kommunenkonserten ska, när det är lämpligt, lägga ner kanalisering när det görs ledningsdragningar, både av andra och av kommunens egna bolag.
- Kommunenkonserten ska bevaka möjligheten att verka inom hela kommunen.
- Kommunen skall verka för att fiberbaserad IT-infrastruktur i största möjliga mån säkerställs vid nyexploatering av bostads- och industriområden.
- Kommunen ska uppmärksamma aktörer på potentialen i Västerviks kommun

Hur når vi målet?

I tätorterna

I tätorter, och i vissa småorter, är kommunens bedömning att aktörerna på marknaden har intresse av att ansluta hushåll och näringsliv till sina fibernät. Bedömningen är att kommunal eller annan offentlig medfinansiering inte bör vara nödvändig för att tillgodose behov av anslutning.

Utanför tätorterna

På landsbygden är det viktigt med samarbete och samförläggning. När vägar och cykelstråk anläggs och när grävning sker för el eller VA skall möjligheten om samförläggning undersökas. Kommunen ska aktivt bevaka möjligheter till statsbidragsfinansiering för utbyggnad på landsbygden.

På landsbygden, och i vissa småorter, är bedömningen att marknaden har ett mindre intresse av att på affärsmässiga grunder bygga ut optofibernät. Det kopparbaserade telenätet kommer sannolikt på sikt att avvecklas. Målsättningen är att skapa goda förutsättningar för bredband med bra kapacitet och tillgänglighet på landsbygden. Intill dess att ytterligare statsbidrag kan sökas förutsätter utbyggnad på ren landsbygd ett stort engagemang från såväl enskilda som föreningar och byalag.

- Kommunen ska arbeta för att det ska gå att ansluta sig till befintlig kanalisering mellan två idag befintliga stationer.
- Kommunen ska arbeta för att alla telestationer på fastlandet i kommunen ska anslutas med optofiber.

I skärgården

Skärgården har idag ingen fibrerad telestation utan får sin uppkoppling via radiolänk. Detta innebär en begränsning i möjlig hastighet och lösningen är inte heller vädersäker. En utveckling av befintlig teknik kan medföra en ökad kapacitet.

- Kommunen ska arbeta för att kapaciteten på skärgårdens två telestationer ska öka.

Prioritering (blir irrelevant om vi inte går in med pengar)

I de fall prioriteringar behöver göras är kommunens bedömning att följande punkter skall vara styrande:

- Graden av lokalt engagemang och efterfrågan. Ett område där många är intresserade av att investera i bredband prioriteras före ett område med ett fåtal intresserade.
- Om det finns kommunal verksamhet i ett område kommer prioriteten att höjas. Samma resonemang tillämpas om ett område har omfattande näringsverksamhet.
- Kostnadseffektiviteten i projektet.

7. Finansiering

Ur ett medborgarperspektiv är det viktigt att så många som möjligt har tillgång till bredband av hög kvalitet oavsett var man bor. I Västerviks kommun finns redan ett väl utbyggt stamnät av fiber till småorter, men kostnaden att dra ut fiber till fastigheter på den rena landsbygden kan bli relativt stor, och vissa sträckor kommer behöva offentlig medfinansiering. Samförläggning med andra parter ska ske där det är möjligt.

Ett förverkligande av bredbandsstrategin blir möjlig först då det finns ekonomiska förutsättningar. Ambitionsnivån i statlig medfinansiering kommer att påverka utbyggnadstakten.

Möjligt stöd

Under 2012-2014 finns pengar att söka från landsbygdprogrammet för utbyggnad på landsbygden (främst för orter under 200 invånare) samt kanalisationsstöd från regionförbundet. Beloppet som finns tillgängligt är dock litet, och innebär inte mer än att kapa kostnaderna på toppen för några få.

Landsbygdprogrammet 2014-2020 kommer innehålla ytterligare stöd för bredbandsutbyggnad och Västerviks kommun ska tillsammans med andra arbeta för att dessa blir på ett lätt sätt tillgängliga för kommunens invånare.

Privata

Den privata medfinansieringen kommer att vara en betydande del i utbyggnaden av fiber i Sverige, och även så i Västerviks kommun. Fibrering ska ses som en investering som ökar/bibehåller värdet på fastigheten och insatsen är därmed i fastighetsägarens intresse.

Kommersiella

De kommersiella aktörerna har ett egenintresse i att bygga nät då det innebär att de får nya kunder och en långsiktig intäkt.

Kommunen

Västerviks kommun erbjuder starthjälp till grupper som vill arbeta för utbyggnad av fibernät. Andra insatser som kan vara aktuella är främjande åtgärder, som exempelvis att fibrera de telestationer som idag endast är uppkopplade via radiolänk, samt att tillsammans med andra finansiärer stötta fiberprojekt.

I de fall där det finns av kommunen, eller av kommunens bolag, ägda fastigheter inom planerade bredbandsnät så ska kommunens fastighet anslutas till nätet.

Övrigt stöd

Fibrering av hela kommunen ligger i kommunens intresse, och kommunen ska därför stötta och underlätta byggnation av kanalisation.

- Skyndsam handläggning av ansökningar om att få lägga ner kanalisation i kommunens mark
- Positiv till tekniker som innebär minskad återställning vid grävning och som därmed håller nere kostnaden vid kanalisation.
- Kommunen ska bidra med kartmaterial som förenklar mobiliseringsprocessen i bygderna inför byggandet av byanät.
- Markavtalsavgiften är satt så att kostnaden ska bli så låg som möjligt för alla parter.

8. Ansvar och roller

Västerviks kommun bevakar utvecklingen inom bredbandsområdet. Kommunen samordnar, i mån av behov, de insatser som krävs för att förverkliga bredbandsstrategin. De kommunala bolagen medverkar i arbetet med förverkligandet. Ett arbetssätt som karakteriseras av samverkan i positiv anda skall eftersträvas för att det ska bli möjligt att nå målen i bredbandsstrategin. Kommunens bolag skall samverka avseende upphandling, eget nyttjande och utveckling av bredbandsinfrastruktur. Ägardirektiven skall ändras för att få bolagen att verka i enighet med kommunens bredbandsstrategi.

Svensk bredbandspolitik baseras på att marknaden i första hand ska tillgodose behovet av bredband. Kommunala aktörer bör träda in endast när kommersiella marknadsförutsättningar inte föreligger.

Västervik miljö och Energi AB

Medverkar i arbetet med att förverkliga bredbandsstrategin. Stadsnätet ägs av VMEAB. Det kommunalt ägda bolaget har en viktig roll i den fortsatta utbyggnaden. Bolaget ska verka för att kanalisation görs i samband med egna och andras ledningsdragningar.

VMEABs egna verksamhet på bredbandsområdet ska drivas så att vinster återinvesteras och utan underprissättning. När bolaget ger tillträde till den egna infrastrukturen ska det ske på skäliga och icke diskriminerande villkor. I tillträdet till den egna infrastrukturen ska bolaget vara operatörsneutrala, och undvika exklusivavtal med enskild operatör, oavsett om det är en privat eller offentlig aktör.

Bostadsbolaget AB

Bostadsbolaget medverkar i arbetet med att förverkliga bredbandsstrategin. En viktig fråga att hantera är hur det kommunägda lägenhetsbeståndet skall anslutas till optofibernet. Bolaget ska agera som viktigt kund och driva på utbyggnaden av bredband i de områden där fastigheterna är placerad.

Bostadsbolaget ska inom ramen för gällande lagstiftning, beakta behovet av konkurrens och valfrihet för slutkunder. Avtal som ger en operatör exklusiv distributionsrätt i hela fastigheten och som stänger ute andra leverantörer från att tillhandahålla tjänster via parallell infrastruktur i fastigheten bör undvikas.

Målet är att samtliga lägenheter i Bostadsbolaget senast under år 2014 skall vara fiberanslutna och hyresgästerna skall ha möjlighet till uppkoppling av bredbandstjänster. Det sker genom nytt ägardirektiv till Bostadsbolaget.

Tjustfastigheter AB

Tjustfastigheter äger i stort sett alla fastigheter där det bedrivs kommunal verksamhet och som har behov av bra och stabil uppkoppling. Bolaget ska agera som viktigt kund och driva på utbyggnaden av bredband i de områden där fastigheterna är placerade. Synergieffekter ska utnyttjas vid utbyggnad av kommunens egen IT-infrastruktur.

Vid utbyggnad av fiber till kommunala enheter samt vid upphandling av inhyrda nätverk skall samhällsnyttan beaktas, t ex genom samförläggning eller att tomrör läggs ner.

Enheten för samhällsbyggnad – Kommunstyrelsens förvaltning

Kommunens samtliga exploateringsavtal skall innefatta tvingande direktiv och anvisningar om utbyggnad av ett sammanhängande bredbandsnät. Kommunen skall verka för att det vid exploatering dras fram tomrör för fiber till anslutning i tomtgräns.

Vid kommunens eller annan aktörs utbyggnad eller underhåll av infrastrukturskallsamverkan sökas via ett aktivt informationsutbyte så att samgrävning och samförläggning kan ske i så hög utsträckning som möjligt.

Enheten är ansvarig för uppföljningen av bredbandsstrategin. Hålla samman och driva på arbetet samt ansvara för omvärdsbevakningen. Genom funktionen landsbygdsutveckling ska man aktivt arbeta med information och stöttning till lokala initiativ.

9. Dokumentation

Regeringens beslut avseende ny plan- och bygglag samt om ändring av anläggningslagen innebär att kommunen får ett ansvar för dokumentation av kabelnät och övrig bredbandsinfrastruktur (man likställer detta med kommunens ansvar för t.ex. vatten och avlopp). Historiskt har kommunerna inte haft detta ansvar. Således måste resurser avsättas för att åstadkomma erforderligt underlag och digital dokumentation. Främst gäller det:

- Mobilstationer
- Telestationer och telenät inkl nedläggningshotade dito
- Nätstrukturer och sträckning inklusive lokaler och etableringar
- Operatörer verksamma inom kommunen (kontaktmän)
- lokalt stadsnät
- Övrig bredbandsinfrastruktur - försvar, privata företag, etc.

10. Uppföljning

Kommunstyrelsens förvaltning har uppföljningsansvar och ska årligen med start 2013 presentera för Kommunstyrelsen bredbandsläget i kommunen. Uppföljningen ska innehålla statistik från PTS om andel invånare och arbetsställen med bredband. Statistiken ska, om möjligt, visa på skillnader mellan olika områden och stad/land.

11. Bilagor

- Riktlinjer för ledningsdragning i mark